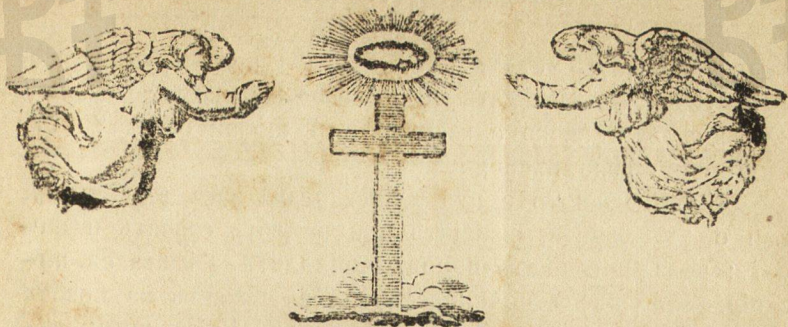

С Л А В А

ПОВРЕМЕННО ДУХОВНО СПИСАНИЕ

1. Януарій, 1872.

Кн. 11. Излиза два пѣти въ мѣсеца. Годишна цѣна е: гр. 20.— Безъ предплата спомоществатели не сж пріети.— Писма или статіи ще ся отиравьтъ до издателя. Неплатени писма не сж пріети. Год. I.

Н О В А Г О Д И Н А .

„Бгда исполниша сѧ осемь дній,
да обрѣжѣтъ его и нарекоша н-
ма еѧ Іисусъ. (Лк: 5. Ст. 21).“

Минахъ ся осемь дни, отъ както е Христосъ на земята. И слѣдъ истеченіето на тѣя дни, това осмодневно Божественно чедо, отъ неизказанна любовь къмъ народа си, подчини сѧ на Іудейскія законъ. На днешній день Си проля святата кръвъ, и пріе имѣто *Іисусъ*, което му бѣше отъ давно незначено.

Днесъ са свърши и год. 1871. Предъ малко изчезна и послѣдній частъ на тая година.— Намъ са види това за нищо. Но префрѣкна пакъ една година, изчезнахъ дванадесѣтъ месеци!— Колко е маловажна разликѣтъ из-между вчерашній и днешній день. Да, тя е нищо!— Нѣ между това врѣме има — много весели часове, — а и много

жалостни, много сълзи са пролѣни, много трудове сѣж жертвувани, — Веселитѣ часове са забравихъ; сълзитѣ изсѣхнахъ и сичко е изгубено! А що ни остава?..... Само едно голо въспоминаніе!

Сичко каквото е отъ земѣж, отива пакъ въ земѣжта, тѣй сѣщо хората, народитѣ и държавитѣ ставатъ и падатъ: родъ преходитъ и родъ приходить — казва св. писаніе. — И ние вече сме стѣпили на прагътъ на новата година. Но каква ще бѣде тя за насъ?! Какво ще ни донесе или отнеме? Това е извѣстно само единому Богу. — Прочее да не испитваме, каква ще бѣде тѣзи нова година, но да хвърлимъ погледъ на оная, която е вече минала.

Миналата година е, най-чисто огледало на дѣлата ни. Тя е била за насъ неизчерпимъ изворъ на много дарове и милости, които приемахми отъ Божіята десница.

Съ това недоказвами, че сме били миналата година винаги радостни, не! нѣма оногова, който може да противостой на природнитѣ злощастія! Човѣкъ до дето е живъ, той е изложенъ на радость на жалость и на страданія; той има да са бори съ много предмѣти.

Мнозина измежду насъ пострадахъ въ миналата година, отъ разни злощастія. На нѣкого непріятелитѣ му причинихъ голѣма жалость; на другото немилостивата смъртъ грабна изненадѣнно онова, което развѣселяваше живота му; съ една речъ, кой би изброиля сичкитѣ онія злини, които има да претърпи човѣкъ въ земніа си животъ?!

„Но когато си Ти, отче небесній, дозволилъ въ миналата година, да пострадатъ толкози хорица, тогасъ гдѣ остава Твоята отеческа любовь? Защо, да Тя славимъ да ти са молимъ и обичами.“ — Чакай, бедній и кратковидній човѣче; нехули Бога напраздно! — Богъ е самата права, вѣчна и неизмѣрна любовь. Той ни въ сѣщото врѣме обича, когато ни и наказва. — Но ние сме нестерпеливи и кратковидци; ние много пѣти незнаемъ онова, което ни служи на честъта, много пѣти отхвърлями очевидно доброто, а предпочитамъ злото.

Когато би ние испитали въ спокойнитѣ си часове Божіето управление съ свѣта, тогасъ не би са сърдили ни

най малко на Бога. Ако бѣхми ние размишлявали по на дълбоко, върху радоститѣ и злѡщастїята, които претърпѣвали въ животѣтъ си, тогасѣ би познали че сичко което ни са случава е отъ Бога, какъ сичко са збѣва за доброто ни! Право казва св. Апостолъ Павелъ: *Кой разумѣва пактѣтъ Господенъ?* Рим. 11. 33.

Ако сме претърпѣли въ миналата година жалостни часове и тежки мъки, то трѣба да са сѣщаи и на радостнитѣ. — Не е лесно да наведе човѣкъ сичкитѣ добрини, които ни дава Богъ. Неосѣща ли онзи, който е билъ здравъ презъ сичката минала година, чи е то даръ Божїй? Неосѣща ли онзи, чи е то даръ Божїй, за дето е въ по-добро състояніе отъ съвременницитѣ си? За дето живѣе съвсемъ спокойно, и лесно са прехранва?

Безбройнитѣ дарове ни увѣряватъ, какъ всеблагїй Богъ непрестанно размишлява за насъ. Прочее трѣба да съединимъ благодарността си съ мѣдритѣ речи на Апос. Павла, който казва: *„О всемъ благодарите, сїа бо естъ, воля Божїя о Христѣ Исусѣ во васъ.“*

Когато сме били удостоявани до днесъ съ всякій даръ Божїй, то пѣма да са лишимъ него за въ бѣдѣ: само трѣба да са трудимъ дето да са показвами винаги благодарни на милостѣта Божїя. Не е доволно само да Му са молимъ, но трѣба и дѣлата ни да отговарятъ на молбѣтъ.

Най-послѣ, ние като същества състоящи са отъ тѣло и душа, обикновенно сме изложени на много страданїя! Но жалостно е това, за дето много пѣти човѣкъ отъ неразсѣжденїе и внимателность, излага са самъ на мъки и наказанїя; много пѣти оня, който може да направи добро, той напротивъ прави зло, и това е за дето виждами мнозина измежду насъ, които би могли да живѣхтъ съвсемъ спокойно и радостно, тѣ напротивъ живѣхтъ жалостно и съ голѣми мъки.

Дано въ настоящата нова година бѣдемъ по-внимателни въ дѣлата си, за да можемъ и да принесемъ и една полза на обществото, дано бѣдемъ по-искренни единъ къмъ другиго, дано изчезнатъ между-особинитѣ гоненїя, които неможатъ да иматъ никоги добри слѣдствїя!

А ти Господи и Боже! Молимъ Ти ся, благослови-
тѣзи нова година; отвори си рѣцетѣ, и бѣди ни покро-
витель, дето ние като твои чеда, да живѣемъ весело,
подъ небеспата Ти защита!

СКАЗКА.

(Говорена при отваряніето на второто ново
училище въ Гуссе).

Почитаемо Събирание!

Самія предмѣтъ, който ни е събралъ днесъ въ това
ново зданіе, за да са освѣти за „Училище“ показва ни
какъ тукъ ще са възпитаватъ дѣцата, дето ще могатъ да
си спичелѣтъ пай-нужднѣтъ храна за презъ животѣтъ имъ.

Да, за да са образува едно дѣте и да си развие
умѣтъ, нужна му е наукъ и възпитаніе; за да бѣде чо-
вѣкъ склоненъ винаги на доброто, и да бѣде точенъ и
вѣренъ въ дѣлата си, то той трѣба още отъ малкъ да
са учи и възпитава на тия добродѣтели; а гдѣ може да
са свърши сичко това? гдѣ на друго мѣсто, ако не пакъ
въ училището? Нѣма по-полезно нѣщо отъ училището,
нѣма по-свато и важно мѣсто отъ училището.— Важ-
ността и ползата на училището, усѣтихъ ъж чуждитѣ
народи отдавно и ъж осѣщатъ ежедневно; но на голѣмъ
радостъ усѣтихме ъж и ние; което показва ни ето и дѣ-
ломъ. Наистина чи ние малко късничко увиждами какво
ние нужно, а какво излишно, и искаме винаги да ни
подканва нѣкой, но както и да е, пакъ можемъ да са
по-гордѣемъ съ очевидніа си, (ако и да е малкъ) успѣхъ.

Отдавно врѣме е признато, какъ трѣба да си възпитава-
ми дѣцата, но не сме са потрудили, да намѣримъ средства,
чрезъ които може да са постигне тѣзи цѣль.— Било е врѣме,
когато сѣкій гледаше частно да научи нѣщо, но това врѣ-
ме е било само-живо врѣме; и то нѣма днесъ никакъ ва-
жностъ. Днесъ мало и велико вика наука, просвѣщеніе, и
къмъ такъвъ единъ възгласъ, може ли да бѣде нѣкой хлад-
нокрѣвенъ? Може ли отказа че не ни трѣбать възпиталища?

Отъ ревността и отъ помощта на народа, зависи,

да имаме добри училища. Но главната роля въ всяко училище понеже играе учителятъ, заради туй мислимъ, не би било зло, ако промислимъ и за „*училище*“ за учители. Това е което ние имаме, това е което ние най-нуждно, и отъ което ще имаме най-голяма полза.— Нека бѣде далечъ отъ насъ мисълта, да осждаваме достойнството на учителитѣ и сичко което е въ насъ несвършено, но само казвами, да имаме основа на дѣлата си; т. е. искаме ли да си възпитаваме дѣцата, треба да имаме и възпитани възпитатели, искаме ли да си изучимъ дѣцата, трѣба да имаме и изучени учители. И до дето не са сподобимъ съ едно *училище* за учители, трудоветѣ ни ще бѣдатъ отъ малкъ полза а училищния ни успѣхъ съвсемъ маловаженъ.

Излишно мислимъ ще бѣде, ако продължаваме говорѣть си, за важноста на това училище. Но ако хвърлимъ единъ погледъ върху състояніето на училищата ни предъ десѣтъ години, ние тутакси, ще видимъ една твърда голѣма разлика.

Нека бѣде всякому свободно да размишлява върху народнитѣ ни нужди както му е волята, но само трѣба да обичаме правдата и истинната; а главното е да са съгласяваме на полезното. Ние самички трѣба да си осждаваме дѣлата, и да бѣдемъ безпристрастни въ всякій случай, ако искаме да имаме нѣщо поне отъ части свършено. Не трѣба да осждаваме чуждитѣ дела, само отъ една гола завистъ, за да си постигнемъ цѣльта. На такъвъ начинъ успѣхъ небива, не! Родолюбивъ човѣкъ неказва: защо да стане това тъй, защо онзи да предприеме да върши онуй? Но испытва предварително дѣлата и намѣреніята на дѣйствиеля, и тогасъ прави приличнитѣ си забѣлки!

Самото ни име и законътъ ни, искатъ да бѣдемъ по-сериозни и во-внимателни въ дѣлата си, прави родолюбци, отъ полза на обществото и да помагаме на общественния напредѣкъ, кой колкото може, а не да са по-казваме хладнокръвни къмъ общественнитѣ си завѣденія, като че не ни сѣхъ потребни.

Нашето народно възпитаніе, трѣба да бѣде съобразно съ духътъ на народа, и да клони къмъ образоваността. Да брани младежитѣ отъ чуждитѣ зараженія.

Възнитаніето на дѣцата трѣба да бѣде съ духъ отъ братство, съгласіе, любовъ и взаимно подпомаганіе. Да напредва природно, и да развива дѣтинското сърдце и умътъ, и да навикне дѣтето на сичко онова, което е добро и полезно.

Ето това е въ кратко най-нуждно за нашитѣ дѣца, на което трѣба да са навикнѣтъ още отъ малки. Но главното питаніе е: отъ кого?— Тукъ отговорътъ е краткъ; отъ родителитѣ и учителитѣ.— Следователно за да си възпитаваме и учимъ дѣцата, ние трѣба да имаме училища и достойни учители.— Тѣзи идея и нужда е подбудила навѣрно и онія Г-да които жертвуватъ трудъ, да са отварятъ училища по-вѣчко, за да има и по-вѣче ученици.— Но ако искаме да бѣдемъ искрени, непременно ще признаемъ, че сѣ по-нуждни началнитѣ училища, отъ колкото главнитѣ. Единъ ученикъ до дето не слѣдва въ начално училище неможе да постѣпни въ главно. Заради туй, трѣба да са потрудимъ сички, дето съ помощта си, да са сподобимъ съ по-добри уредени начални училища, въ които са полага основа на ученіето.

Отъ буйна чувствителностъ и голѣма радостъ, въ която съмъ овладанъ, за дето са появи въ отечеството ни въ кратко врѣме единъ твърдъ значителенъ напредѣкъ съ отваряніето на двѣ нови училища, мислитѣ ми са спиратъ, и не сѣ въ състояніе, да изразѣтъ онѣзи похвалностъ и благодарностъ, къмъ онія Г-да които сѣ причината на този подвигъ. Нищо Г-да по-пространно неможѣ да изрекѣ, освѣнъ да си задоволя чюствата, само съ тѣзи надѣждѣ и увѣреніе, какъ сички ще жертвуваме трудъ и помощъ, за да подѣржимъ, онова което е наше, онова което ни е отъ нужда и полза, онова съ което можемъ да са гордѣемъ.— Некъ живѣйми и напредваме като православенъ народъ на свѣта.

ЩО Е МОЛИТВА?

(продължение).

Какъ сме длъжни да ся молимъ?

За да достигне молитвата ни до Бога, ний трябва да ся молиме само за онова, което е полезно за душитъ ни; а за всичко друго що ся касае до врѣмешнитъ (свѣтовни) добрини, да ся прѣдадемъ съ съвършенихъ прѣданность на Божіята воля, като ся молимъ тъй: *не якоже азъ хошу, но якоже Ты.*

Нъ това още не е всичко. Молитвитъ ни не ще достигнѣтъ до Бога, ако ний ся молимъ безъ смиреніе и вѣрж..... Да си напомнимъ съ което ся разговаряме въ врѣме на молитвѣтъ? съ кого ако не съ Бога? да си помислимъ сега, кой е Богъ и кои сме ний? Богъ е Всемогущъ, Творецъ и Владика, комуто и ангелитъ съ страхъ и трепетъ слугувать; а ний сме ничтожни Негови твари. Прочее, като сме таквись, длъжни сме и да ся молимъ Богу не другоаче, освѣнъ съ смиреніе, като съзнаваме напълно ничтожносттахъ и недостойнството си прѣдъ Него: защото само молитвата на смиренія може да премине облака, т. е. да достигне до Божія прѣстолъ. А за да бжде молитвата ни прѣдъ Бога още по силѣ, ний сме длъжни да приложимъ при смиреніето и твърдж вѣрж. — Който проси безъ вѣрж, той напраздно проси. — И на истинѣ: *Кто върува Господевъ и постыдѣ ся?* т. е. кой съ упованіе и вѣрж е поискалъ вѣщо отъ Бога и не е получилъ желяемото? Царь Давидъ искалъ избавленіе отъ враговетъ си, и получилъ. Соломонъ искалъ премъдрость, и получилъ. Езекий искалъ оздравѣніе, и получилъ.

На конецъ, молитвитъ ни неможѣтъ да бждѣтъ пріети и тогасъ, когато ся молимъ безъ вниманіе и не отъ чисто сърдце. Трѣба да ся молимъ съ вниманіе. Невнимателносттахъ въ разговора, е недостатъкъ уваженія къмъ онова лице, съ което ся разговаряме. Дѣто има искрено уваженіе къмъ лицето съ което ся разговаряме, тамъ бива и вниманіето силно и охотно. Отъ това, всякій може да заключи, защо сме длъжни да ся молимъ Богу съ особно вниманіе. Молитва безъ вниманіе е: кадилница безъ та-

міянь;— кандило безъ масло (слей);— тѣло безъ души;—
 та е мързость, а не угождене на Бога, казва Св. Д. Рое-
 товскій. Като ся молимъ Богу съ вниманіе, ній треба да
 Му ся молимъ и съ чисто сърдце. То вече не е молитва,
 когато ся молимъ само съ уста, когато устнитѣ и ржцѣ-
 тѣ ни мърдять, коленѣтѣ ни ся кланѣтъ, а сърдцето ни
 е неподвижно като камѣкъ. Венчии таквись и други тѣмъ
 подобни молитви никогіи не достигватъ до Бога.

Може да кажатъ нѣкои, че тѣ по нѣкогіи ся молятъ
 точно тѣй както треба: нѣ все неполучяватъ желаемото.
 На това ето що отговаря единъ отъ Огцитѣ на Черквѣтъ:
 (Св. Іоанъ Златоустъ):— Богъ чястно неиспѣнява моли-
 твитѣ ни единственно отъ голѣмѣтъ Си любовь къмъ насъ.
 Защо навр: Богъ не ни избавя скоро отъ болѣститѣ? За
 това щото непрѣстанно да прибѣгваме до Него за по-
 мощь. За това ся провождатъ отъ Него и тѣлеснитѣ бо-
 лѣсти. За това сж и рѣдкитѣ плодородни години, щото
 верѣдъ тѣзи бѣдствія, ній всякогіи да съзнаваме своята
 зависимость отъ Него и посрѣдствомъ на врѣменнитѣ скър-
 би, да наслѣдимъ вѣчній животъ. И тѣй, ако Богъ и да
 окъснява въ испѣненіето на молитвитѣ ни, ній не трѣба
 да отстъпваме отъ Него. До колкото много Той окъснява
 въ испѣненіето нмъ, до толкова по вече сж тѣ благо-
 пріятни за насъ; защото отъ нашиѣтъ неотстанѣж мо-
 литва, Той ще види че ній сърдечно желаемъ онова, за
 което го молимъ, и че отъ никого другіго освѣнъ отъ
 Него Единѣго искаме да го получимъ,

Гр. Т. Попцовъ.

Мининъ 21-й Декемерій 1871.

КИРИЛЪ и МЕТОДІЙ Словянски първи учителіе (продълженіе).

IX.

Слѣдъ смъртътъ на Св. Кирилла, явили ся въ Рома
 пратеници отъ Коцела, кнезътъ на отсамно Моравско. Тѣ
 ся молѣли да нмъ проводятъ Методія. Папа Адріанъ, коіго

бѣше добрѣ вникналъ въ Словянскѣхъ работѣхъ отговорилъ: „тебѣ прѣвъ провождамъ отъ странъ на Бога и Св. Петра, прѣвій настоиникъ и ключаръ на небесното царство за учитель по всички Словянски страни.“ И направилъ Методіа владика, проводилъ го съ грамотѣхъ (буллѣхъ) до Словенскитѣ кнезове: Растица, Коцела и Светополка; съ буллѣхъ си той доказва за неизбѣжно и полезно да извършватъ въ Словенскитѣ земи черковитѣ службѣхъ по Словянски.

Нѣ въ Моравско произлѣзли важни прѣмѣненія Растицѣ упорно се защищавалъ отъ Нѣмскитѣ сплетни; нѣ Нѣмцитѣ не мислили да оставятъ Слованцитѣ мирни, и Императорътъ не щѣлъ да припознае независимостъхъ нѣхъ. Въ 869 год. той съ двамата си снове Карла и Карлома а (който прѣди малко още дирилъ у Растица помощъ срѣщъ бащѣхъ си) обсадилъ Велийградъ, столицата на Растица; нѣ не ѣхъ прѣвзелъ, самъ се благодарилъ, че разстроилъ околнинитѣ. Съсѣднитѣ Словяне, — Чехи и Сърбе, стояли заедно съ Моравцитѣ, но измена и прѣдайностъ свалила храброго, умиого Растица. Нѣговій унукъ Светохолкъ, Нитранскій кнезь, осѣщалъ тежчинѣхъ отъ жестокото владаніе на дѣда си, и колкото делечъ, толко и рѣшено работилъ за устроиваніе на силнѣхъ Моравскѣхъ държавѣхъ. Светохолкъ скрито се сговорилъ съ Нѣмцитѣ. Растицѣ се научилъ за туй и проводилъ вѣрни слуги да го хванатъ съ измамъ на угощеніе; нѣ Светохолкъ прѣварилъ и се отървалъ отъ бѣдѣхъ. Разсърденъ Растицѣ самъ отишълъ да лови Свѣтополка; нѣ намѣсто туй самъ непадналъ въ примкѣхъ му, и той го прѣдалъ на Нѣмцитѣ (на карломана). Той проводилъ нѣвненій Моравскій кнезь съ окови въ Регенсбургъ; а самичкѣхъ бързо се вмѣкналъ въ Моравско. Земята истръпнала отъ страхъ при извѣстіето за нѣвненіето на кнеза. Карломанъ безъ отморъ стигналъ до Велийградъ, оставилъ двама Нѣмци да управятъ Моравско, а той зелъ съ сѣбе си Растицовитѣ кнежски достоянія. Въ 870 год. смѣтъ въ Регенсбургъ отсѣднилъ Растица на смъртъ; нѣ царьтъ, ужъ по милость поржчалъ да му извадятъ очитѣ и да го затворятъ до живогъ въ Нѣмцскій манастиръ.

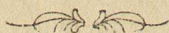
Светополкъ изеднажъ не станалъ неговъ приемникъ, а останалъ си за кнезь на Нитра; А Моравско управлявали Нѣмци.

Като побили граждански Словенцитѣ, Нѣмцитѣ не оставили безъ прѣслѣдване и черквѣтъ имъ. Нѣмецкитѣ владци — Салцбургскій Адалбертъ, Пассавскій Герменерикъ, Фризинскій Ханнонъ повикали Методія въ кралскій дворъ. Методій отишълъ. „Какъ смѣнешъ да учишъ въ нашиѣтъ областъ? — попитали го — Ако бѣхъ знаялъ, рекълъ Методій, че ты областъ е ваша, то щѣхъ да ѿ обиколѣхъ безъ страхъ, нѣ ты е на Св. Петра. Вѣи на опаки за плѣчкѣ ся вѣжквате въ чужди прѣдѣли и забранявате ученето на словото. Глѣдайте че съ костенъ черенъ ся пробива желѣзѣхъ горѣ; а какъ да не истече мозакътъ! — „Ты ще пострадашь!“ извикали Нѣмцитѣ — Азъ право казвамъ прѣдъ царетѣ, рѣкълъ Методій, и не ся срамувамъ, а вѣи правете мя, както щете: ето съмъ по-добъръ отъ тѣ, които съ приказване на истинѣтъ, изгубихъ жовотъ съ мѣки. —

„Не утруждавайте моего Методія,“ рекълъ кралтъ, на владциѣтъ; „той и тѣй ся е испотилъ съ думи при пещѣтъ.“ Методій му тѣй отговорилъ: Господарю! еднажъ человекъ видѣли испотенъ мѣдрецъ и го попитали: защо си потенъ? Прѣпирахъ ся съ простаци, отговорилъ имъ мѣдрецътъ.

Методія затворили въ Швабіѣхъ за двѣ години и полвинѣхъ.

(Слѣдова).

ДАРОВИ НА БОГА.

Земята трепти; во етера.

Трѣщи грѣмъ отъ край до край:

То е Божій гласъ; той слѣди міра,

Израиль, Мой народъ, внимаи!

Израиль! ти ми правихъ храми,

И тѣ съ злато блѣщѣтъ.

И въ тѣхъ ся пушѣтъ тиміани,

День и нощъ огни горѣтъ.

Що ми сж ваш'тѣ злати храми,
Бездушень камыкъ, прахъ земній?
Азъ създахъ земь, създадохъ води;
Небето съ рѣжъ обчъртахъ:
Защж— и съ рѣчь раширявамъ,
Предѣлъ безвѣстнихъ вамъ чудесь,—
И безконечность съзидавамъ,
Задъ безконечностьж небесъ.
Защо ми ё злато? Въ днѣи земли,
Въ утробѣж на вѣчній камыкъ,
Азъ излѣхъ, кѣтъ дѣждъ на вода,
С' огнь топеній металъ.
Той тамъ кипи, кѣса ся стиснѣтъ,
Въ окови от' тьмѣж дѣбинѣж:
А вашто сребро и вашто злато,
Е само канка отъ тѣе вѣлнѣж.
Защо ё кѣденіе? Предъ мене,
Земята отъ край до край.
Кѣди ми съ диханіе подъ росж,
Съ благоухаѣщи цвѣтъя.
Защо ми ё огнь? Нѣл' свѣтилажъ,
Запахнѣхъ надъ ваш'тѣж главѣж?
Нѣ ли азъ кат' искри изъ горнило,
Из хвърляемъ звѣзди въ пощный мракъ.
Скудимъ ти ё дори-има по безцѣнъ,
Даръ нужденъ Богу твоему:
Ти съ него дойди, и примиреній,
Азъ вситѣ дори ще ти приѣмна.
Азъ искамъ сѣрце по чисто отъ злато,
И крѣпкѣж воля вѣв' труда;
Азъ искамъ братъ, кой люби брата,
Азъ искамъ правдж вѣв' сѣде.

А. Хомяковъ (*)

превелъ И. Гинчевъ.

(*) Алексѣй Степановичъ Хомяковъ ся е родилъ въ Москвѣ 1804 г. 1. Май, а умрѣлъ въ С. Ивановскій Данковскій уѣздъ ряз. губ. 23. Септемврія 1860 год.

Слово на 8 Ноемврій,
ВЪ ДЕНЯ НА СВ. АРХАНГЕЛА.

Небесната Църква тържествовала Великъ Праздникъ, священный праздникъ на побѣда, когато станала война между свѣтлитъ Ангели и тъмнитъ діаволи. Отцитъ на църквата Христова на земята изяснява тѣзи война, като ся ръководятъ едно отъ Божественното писаніе, а друго като ся наставлява отъ Духа Святаго. Тѣ ни учатъ какъ: когато Всемогущій Богъ съ Всесилното си слово направилъ мѣръ, единъ отъ пълковетъ на небесното воинство ся въспротивилъ на Бога, и поискалъ съ силата си да възлѣзе по-горѣ отъ самага Бога за да властвува надъ вселениата. Останалата частъ отъ небесното воинство по повелѣніе Божіе направили война, на която военачалниците били Архистратигитъ Михаилъ и Гавріилъ. Въ нея война тѣ распоредили воинството като думали: „*Станемъ добръ.*“ Побѣдата на свѣтлитъ Ангели срѣщу демонитъ била пълна и удовлетворителна. Тѣ свалили отъ небесата нечиститъ духове, и останали при Творца Бога да служатъ съ вѣрность и покорность като на Царь на всичкото видимо и невидимо. Тѣ явяваха волята Божіа на човѣческия родъ; тѣ въздвигатъ и разрушаватъ царства по волята Божіа; тѣ преселяваха праведнитъ души отъ земята на небето чрезъ смъртта; тѣ явяваха нашитъ тайни добродѣтели и молитви на Бога за наше оправданіе; тѣ ни помагатъ въ злинитъ и мъчнотитъ въ живота.

За тъмнитъ діаволи не е трѣбвало да ся споменува: защото тѣ сѣ презрени отъ Бога, отъ чловѣцитъ и отъ всичкитъ живи същества. Защото, имали интриги и раздори? Тамъ сѣ тѣ. Имали убійства и мятѣжи? Тамъ сѣ тѣ. Всякадѣ дѣто е зло: тамъ сѣ тѣ. Ако искаме, православни слушатели, да раскриваме на пространно дѣлата имъ, то би значило да проповѣдаме тѣхъ: но кой ще ся съгласи да проповѣда, или кой ще ся съгласи да слуша проповѣдь за демонитъ? Никой православенъ Християнинъ. Но едно само просто презраніе къмъ тѣхъ недо-

вѣтворява нашѣтъ Вѣрѣ. Защото вѣрата въ Бога, въ Исуса Христа, и въ Святаго Духа е дадена намъ отъ Бога да ѣмѣми оръжіе сръщу дѣмонитѣ. Вѣрата ни Защитява; тя ни запазва отъ злото. Споредъ туй всѣки Христіанинъ е войникъ на Бога, сѣки Христіанинъ стои на странѣ сръщу діавола съ оръжіето — Вѣрѣтъ. Христіанина е длъженъ да се брани, да брани и друго по-слабъ по вѣра. Всѣко добро помисленіе и добра мисль ся дава намъ отъ Бога; а че ся трудимъ да положимъ добрата си мисль въ дѣйствіе, намѣрвами затрудненія: а тѣзи затрудненія не сѣ друго освѣтъ порожденіе на началника на злото, діавола. Тѣй сѣщо и всѣка зла мисль е порожденіе на діавола. Исплънявали ся удовлетворително злата мисль? Дѣлото не бива Богопріятно; а като е не Богопріятно то бива и не трайно или ѣще и омразно и на Бога и на чловѣцитѣ.

Трѣбва да знайми, Православни слушатели, че Църквата пѣма пужда да знае: благодарихми ли ся или не отъ проповѣдта ѣ. Църквата си гледа работѣтъ. Ако че ти, Христіанино, критикувашъ или похвалявашъ нейнѣтъ проповѣдъ, тя гледа на тебѣ съ презрѣніе; защото то би значило дѣтето да заповѣда, да похвалява или укорява бащата. Богъ иска винаги нашето спасеніе! Той иска нашето душевно здравіе! Не ти ли е угодно Христіанино желаніето Му? Но отъ дѣ знаешъ намѣреніето на Спасителя?

Помисли, че продавачитѣ и купувачитѣ ся изгонвали отъ Църквата! Помисли, че сѣщата Църква станала пепель! Не търси угода въ Църквата: нито на слуха, нито на ума, нито на сърдцето. А знай, че праведенъ ли си, сичко въ Църквата ти е угодно! Грѣшенъ ли си? И Ангелитѣ не могатъ ти угоди съ пѣніето си! Развратенъ ли ти е ума? И Златоустъ и Павелъ не могатъ го поправи. Защото ти съ време си презрѣлъ гласа на Църквата! Ти съ време си помислилъ: *азъ сѣмъ азъ!*

Но мисли, че Църквата ще слуша, какво ще рѣкѣтъ за тебѣ чловѣцитѣ; тя пѣма пужда отъ хорски приказки. Помни, че строго ще ище отъ едното хиляда: защото ти не даде ни едикъ парицѣ за отговоръ на гласа ѣ! Ти не

просъзми ни една съзница за отговоръ на гласа ѝ! Ти не каза ли едно: *добро утро*, за отговоръ на гласа ѝ. Ти, който ся гордѣеши съ Православіето си съ сиповството си! Помисли, че ти не остави брата си предъ тебѣ двѣ думи нѣкога да рече — просто за утешеніето си! Помисли, че ти си билъ въ положеніе и самъ да утѣшавашъ кого? Който съки день ся търкаля предъ вратата ти ли? Не! не....

Тъй, Братіе, Църквата нашата не видима наставница, презъ когото тя и да ни наставлява. Нейния гласъ е гласъ Божій. Уви намъ ако презирами Христововия гласъ!

Уви миѣ, Господи! думалъ Гедеонъ: яко видѣхъ Ангела моего лицамъ къ лицу.

Когато Іудентъ биле въ робство, Богъ като искалъ да ги избави проводилъ Ангела да извѣсти Божіѣхъ воля. Гедеонъ го видѣлъ въ лицето и горко плакалъ; защото страшенъ билъ вида на Ангела, тъй каквото е страшна молніяга.

Ний Христіанитѣ когато подпаднемъ подъ робство на діавола да искаме отъ Бога Ангела избавителя за да ни избави. И за туй трѣбва да знаемъ какъ да искаме, за да бѣде молитвата ни благоуспѣшна: трѣба по извѣстна форма да се молимъ. За туй има священи книги, по които сѣ ся молили и спасавали Святитѣ, по които праведниците угодили на Бога. Ти Христіанно си ся научилъ книгъ, то естѣ добилъ си талантъ: нѣ ако презираши Св. Писаніе и не изпълнявашъ Божіѣхъ заповѣди ако не прочиташъ молитвитѣ, които тамъ ся написани: то значи какъ ти не желаешъ да си спасешъ душѣхъ. То значи, ти невѣрвашъ въ себе си, че имашъ души: защото иначе щеше да ся грижешъ за неѣ; то значи, че нѣмашъ надѣжда въ бѣдущія животѣ.

Таквъзъ страшно небреженіе твърдѣ е нужно да ся знае отъ дѣ му е началото. Покрайниѣ мѣрѣ ний му намѣрвами началото въ разслабването на Христіанската ни воля. Защо ли? Защото дневното развлеченіе ни обуздадо и разслабило воляхъ, и не ни ся ще да прочетемъ еднѣ коѣхъ да е молитвѣ; и придиврами та си успокоявами съвѣстѣхъ, като примислями, че туй и онуй знаемъ да че-

темъ. Знайми! Но и дѣволитѣ знайтѣ, че има Богъ, че има животъ вѣчни, че има мѣка, нѣ само едно голо зна-
яніе е немошно за спасеніето. А трѣбва и дѣло въ мо-
литва; трѣбва дѣло въ милостиня; трѣбва дѣло въ помощъ
други му; трѣбва дѣло въ катадневнѣ служеніе Богу съ
молитвѣтъ. Тогазы да! и святитѣ Ангели ся радвѣтъ намъ,
че наистинѣ ся намѣрваши на пѣтя на спасеніето. — съ
което да ни сподоби Богъ въ Царството на Отца, Сина и
Святаго Духа. Аминъ. Священно Діаконъ Евстатій.

Въ Беоново 19 Ноември 1871.

ДОГМАТИЧЕСКИ РАЗМИШЛЕНІЯ ВЪРХУ БОГА.

Домътъ, въ когото живѣйми, не е можалъ да ся направи
самичакъ отъ себѣ си: Той е направенъ, съзиденъ. Тѣй трѣба да
е станалъ всѣкій домъ, на сѣщо и земята. Тѣзи земя е сътво-
рилъ Небесній Отецъ — Богъ.

Когато е Богъ сътворилъ земята, то значи, чи той е съще-
ствувалъ предъ сътвореніето ѿ. Било е врѣме когато нѣмаше още
земя, но не беше врѣме, когато не е било Бога. Богъ е билъ ви-
наги. Той нѣма начало, и затова ся именува *безначаленъ*.

Онова, което нѣма начало, нѣма да има неговъ край; но това
и ние казвами: Богъ е *вѣсенъ*.

Когато е съществувалъ Богъ предъ сътвореніето на земята
и тогазы когато не е било нищо, то значи какъ Той не е нмалъ
нужда отъ нищо. На насъ е нуждна кѣща, да ся сткриенъ отъ
звѣровѣ, отъ лошево врѣме и др. Но Богъ нѣма нужда отъ кѣща
— следователно нѣма тѣло. Той е *безтѣлесенъ*. А она който е без-
телесенъ нѣй го имѣнуваши духъ прочее Богъ е *Духъ*.

Богъ ся намѣрва на всякадѣ. Прочее той е *вездѣсущій*, то
значи какъ е и тукъ при насъ, Той ни глѣда какво правимъ, чува
каково говоримъ, знае и онова което мислимъ. Но при всичко това,
за дѣто ся Богъ намѣрва на всяко мѣсто, ние пакъ не можемъ
да го видимъ, затова, защото ние видимъ само онова, което е
тѣлесно, а Богъ е безтѣлесенъ. Онова което не видимъ, имѣ-
нуваме го невидимо. Прочее ние знаемъ какъ Богъ, който е съ-
творилъ земята, е *Духъ вѣчни, вездѣсущій и невидимій*.

Бога невидимъ. Но и пакъ можемъ да го познаваши отъ
дѣлата му. Земята е сътворена отъ Него. Какво знаемъ прочее
за Бога, когато разгледаши земята?

Ние не би могли да сътворимъ земята, неговъ слѣнцето, неговъ
нѣщо одушевлено. А сичко това е сътворилъ Богъ; следователно

— Богъ може да направи онова, което човекъ не е въ състояние. Прочее Той е *всемогущъ*.

Сичко каквото видимъ на земята повѣчето е разумно и паметно. А защото е Богъ направилъ сичко мъдро, затова го именуваме *прѣмдѣръ*.

Понеже е Богъ прѣмдѣръ, то не е възможно да има нѣщо, което той да не знае. Той знае сичко. Знае какво е било, и какво ще бѣде. Прочее Той е *всѣвъдуиъ*.

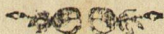
Ние намѣрвами на земята сичко, което е нужно и пріятно за насъ. Земята е сътворилъ Богъ. Прочее Богъ е сътворилъ земята тъй, дѣто да ся намѣрва сичко, което е нужно за животъ. Онзи, който ни дава сичко, което е нужно, ние го именуваме *добѣръ*. Но понеже ни дава Богъ добро повѣче отъ всякого; то той е най-добѣръ. Доброто ся именува *благо*; следователно Богъ е *всѣблагъ*.

Понеже е Богъ *всѣблагъ*, то значи, какъ той обича само доброто, а злото мрази. Когато Той не обича онова което е зло, тогазъ Той е *пресвятъ*.

И тъй Богъ е *Духъ вѣченъ, всевъдуиъ, прѣмдѣръ, невидимъ, вѣзбѣсуиъ, вѣсѣмоуиъ, прѣблагъ, и пресвятъ*.

ЧУДНО ИЗВѢСТІЕ.

Въ града ни, неможе никой да казва *слово* въ черкова, до дето не ся земе дозволеніето на едно само священно високоучено лице, или да сѣ ценсурува отъ него. По причина че било грѣшно; но другъ пътъ ще поговоримъ върху този предмѣтъ по-напространно. *Издательтъ.*

 Г-нъ Паси П. Нешковъ (въ Руссе) подарява едно годиченіе, отъ „Слава“ за крайното Бъл. училище.

 Умолявами Г-да настоятелите които не сѣ ни внесли още предплата, да побѣрзатъ да ни ѣж внесѣтъ, защото имамъ твърдѣ голѣма нужда отъ пари.

Издатель: Т. Х. Стапчевъ.

Печатница на Дунавската Область.

(طونہ ولایتی مطبعہ سندھ باصلہ شدر)